

**Nauicula siue speculum fatuoru[m] Prestantissimi
sacraru[m] literaru[m]**

Geiler von Kaysersberg, Johannes

Argentorati, 24. Jan. 1513

88 Plagas diuinas admirantiu[m] (Plag narren) Nole. Mirari plaga[rum]
immissione[m]: mirari innocentiu[m] cum nocentib[us] plagato[n]em:
mirari cur boni suis meritis non amouent plagas.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70346](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70346)

Turba. LXXXIII XXVIII

erit curatozibz illoz/ timet amoueri z lucro puari: q̄ digitū supponit
labello. Sic sic oēs claudunt oculos: p̄ cācellos digitoz. p̄spiciūt: z res
pu. perit: dei blasphemie nō cobibent: ludi z putiua illa in stibis publi
ce nō p̄hibent: signū q̄ filij dei nō sunt: qz als tales sui p̄is dei blasphe
mia nō sustinerēt. Legit̄ de h̄ exēplum satis aptū p̄posito. Mater tres
b̄is filios marito suo dixit: de tribz filijs vnus sol⁹ est tuus. Sed ante
q̄z filiū vez noiaret/ mortua est. Paulo post p̄ mouēs/ amicos amo
nuit q̄ caute agerēt ad cognoscēdū q̄s ver⁹ ess; fili⁹: z vt ei totā darent
hereditatē z p̄is bona. Iudez h̄o discret⁹/ corp⁹ p̄is defuncti erexit:
dicēs illis tribz filijs/ q̄ q̄ p̄inquis ad cor p̄is sagittaret/ haberet heres
ditatē. Primus p̄p̄e/ secundus p̄inquis z p̄fundius illud tenigit. Tertius
h̄o dixit: q̄ citius totā dimitteret hereditatē q̄ ad p̄is corpus sag
gittaret. Sic q̄ verus p̄pertus est filius: qz horrebat naturalr patris
corpus sagittare. Sic z hic. *Aplica ex summa p̄dicantiū fol. v. r. viij.*
verbo/ filiatio.

Feria. v. post Reminiscere. Ultima Februarij.

Stultoz infinitus est numerus. Eccl̄s. j. Euāgelium.

Octogesimaoctaua turba stultoz est: plagas diuinas admī
rantū (Plog narre) Ipi sunt q̄ mirant̄ de plagaz multitu
dine/ quasi putarēt cū iudeis circa p̄ncipiū hodierni euāge
lij iudiciū dei nō esse iustū: q̄ punit malos z bonos nocens
tes z innocētes/ cū tñ iustissimū: sicut clare deducet. Pnt aut̄ hi fatui
ad p̄is tribz dinosci nolis: q̄uis p̄les possent assignari.

Prima nola est: mirari plagaz siue tribulationū a deo immissionē
Sūt q̄ q̄rūt ex admiratōe vñ plage tot. pueniāt/ pestilētia/ bella/ fames
tēpestates/ caristie rez diuersaz z fructuū zē. z sup hoc varij varias
assignant causas. Sūt em̄ q̄ h̄ ascribūt planetis z varijs coz z aliaruz
stellaz p̄iunctōibz in signis varijs: sup qz his mirabilia mirant̄ p̄dicere
in p̄dictis plagis. Sed z qdā Genetiaci ex horoscopis natiuitatū va
ria dicūt: q̄ oia sunt plena insanijs falsis/ p̄cipue vbi exorbitāt p̄ncipia
naturalia. De siccitatibz/ pluuijs z s̄libz in cōi p̄nt aliq̄ p̄dicere/ q̄uis
ereberrime fallant̄: z ess; sollicite p̄ ordinarios locoz sup h̄ puidēdum
ne diuulgarent̄ libelli p̄ imp̄sionē p̄tinētes supstitiosa. Sed velle di
cerēt mibi in p̄mis/ q̄s planeta regnauerit tpe diluuij Noe. Gen. viij.
qñ cataracte celi apte sunt/ z pluit. xl. diebz z noctibz destructa tota ter
ra. Quis regnauit planeta dū igne z sulphure de celo plucite/ Zodos
ma p̄busta est: Quis p̄terea tpe Dauid qñ facta est fames in diebz ei⁹
tribz annis iugiter: ij. Reg. xxi. Quis tadē planeta regnauit tpe Helic:
ij. Reg. xvij. qñ nō pluit annis tribz z mētibz sex: qñ tāta fames terrā
occupabat q̄ nec erat herba eqs. Scio qz cornicabunt̄: qz nescio q̄ pla
nete z stelle erāt sub aq̄rio p̄iuncti tpe diluuij: z sic naturale fuit: z sic de

Plagas diuinas admirantiū

alijs dicerent. Sed eis dicā verissimā z christianā causam/ q̄ testimonium habet a deo z scripturis: sicut Iesus hodie in euangelio. Causa hanc oim plagaz fuit planeta petri/ mādatoꝝ dei transgressio. Audi Moysen. Glides inqt̄ deus q̄ malicia multa hoim essz in terra: z cū ceta cogitatio eius intēta ad malū omni tpe: p̄cūit eum q̄ fecisset hominē. Et iter: Repleta est terra iniquitate: z ideo disp̄dam eos cū terra. Ecce qualis planeta tūc regnauit q̄ terre disp̄sionē effecit. Et q̄s planeta effecit famē tpe Dauid: Plane Saulis crudelitas. Siqdē p̄pter Saul z domū eius z sanguinē: q̄ occidit Sabaothas: q̄s Saul afflicerat z occiderat: cū tñ essent paupes/ z in p̄lo ad portādū aq̄s ligna cedēda essent ordinati. Josue. ix. Porro planeta q̄ fecit siccitatē tempe. Nelic fuit dñi dei derelictio ipsius Achab. At em Neliq̄ ipsi Achab regi malo. Nō ego turbaui Israhel/ sed tu z domus patris tui/ q̄ derelinq̄tes dñm. iij. Reg. xvij. Rūdeo gr̄ dico q̄ planeta petri z mandatoꝝ dei p̄uicatio est causa siue occasio plagaz z tribulationū illatarum a deo: planeta q̄s p̄ctm̄ regnās est q̄ nos p̄turbat: h̄ in celo stat z in celū corz deo clamat. Et vt clar⁹ pateat/ audi testimonia sc̄ptūre z legum. In lege veteri Leui. xxv. z Deut. xxv. h̄ exp̄sse q̄ de⁹ p̄ fractione mādatoꝝ mināz oia mala. Fractio ḡ mādatoꝝ dei est planeta/ q̄ mala ibi minata effecit. Vide ibidē: Audi legē ciuile in Autē. vt nō luxuriēt p̄tra naturā. Col. vj. s. oibz circa mediū: vbi recitato iurādi abusu d̄t/ p̄t talia fames z terremotus z pestilētie sūt. Unde legē canonicā. xvj. q. j. reuertimini. vbi d̄t q̄ p̄t malitiā hoim mūdus fame z penuria affligit: z ē Hiero. sup Malachiam. Habes ecce leges: viz p̄phetas. Terrā fructiferā (ait Ps.) mutasti in saluginē a malitia inhabitantiū in ea. Itē Ezechie. xij. Terra cū peccauerit mihi/ extēdā manū meā sup eā: z p̄terā v̄gā panis ei⁹: z immittā in eā famē: z interficiā de ea hoim z iumēta. Clarissime at̄ Hiero. v. vbi tadē d̄t. Iniq̄tates n̄re declinauerūt: hec z p̄ctā n̄ra p̄hibuerūt bona a nobis. S; p̄ter hec etiā legim⁹ hui⁹ vitatis opus miraculosum/ vt dici possz illud qd̄ in hodierno euāgelio dñs dixit: Opera que ego facio ipa testimoniū p̄hibēt de me. Ferē q̄ in q̄dam patria locuste patriā admodū egypti vastauerūt: q̄z aliq̄s incole capiētes i vtraq̄ ala cuiuscūq̄ tres in uenerūt l̄as: q̄s cū diligēter legerēt/ inuenerūt q̄ in vna ala fuit sc̄ptū ira/ in alia dei. Plane sic p̄t p̄ctm̄ terra fuit p̄mo maledicta. Gen. iij. Ita nūc p̄pter bona v̄o opa b̄ndicet. Ecce igit̄ quō planeta (q̄ nos cōturbat plagis z tribulatiōibz) p̄ctm̄ est. Quocirca efficaci⁹ remediū nō est p̄tra plagas q̄s p̄cti amotio/ p̄ p̄fessionē z p̄tritōem de p̄ctis/ cessatiōnē a futuris: satisfactōem dentq̄ z restitutōem male ablatōꝝ: z p̄ peccatoꝝ volūtarie desistere nolētū punitōem: q̄ q̄tuor possent in lōguz deduci. Per hec em̄ quattuor adiūcta deuota z iugi orōne p̄culdubio poterit ira dei (q̄ p̄t p̄ctā n̄ra seruet) placari. Posito em̄ q̄ hec tribu

Turba. LXXXVIII XXVIII

latio z plage naturalr/ fm. s. dispositōem causaz z influētiaz sic eueni
re deberēt: si mādata dei custodirem⁹ / de illas causas naturales impe
diret: sic p̄z ex peccāto toto Leui. xv. z Deur. xxviii. Et p̄ si se p̄t decla
rari / qd̄ ponit Vincenti⁹ ille magn⁹ pdicator / de p̄familias / ancilla et
filiolis. P̄familias em̄ multos h̄is filios / p̄médansq; victualiuū clas
ues ancille: q̄ si crudelis sit filijs / nolēs eis ministrare panes z alia: reme
diū est filijs vt ad patrē vadāt: q̄ acceptis panib; vel ablati ab ancilla
clauib; eis necaria ministrat. Sic in p̄posito. P̄familias de⁹ est tribu
ens clauēs ancille nature. s. q̄ p̄ pluuiā nobis panē ministrat / vinū z alia
q̄ si natura crudel efficit / p̄stellatōes planetaz necaria negās / rme
diū sumum⁹ exēplo puuloz: q; p̄remur deo custodiētes ei⁹ mādata z
liberabimur. Ponit p̄ p̄firmatōe hui⁹ dicti notabile v̄bū Herison i ser. **T**
de sp̄sctō. xlii. y. Ad moy (inqt) mutatōem notabile in microcosmo. s.
in hoib; p̄secūns est mutatōes in macrocosmo: h̄ ē in maiori mūdo no
tabiles fieri: sic in diluuiō: sicut in fulminatōe p̄tapolis peccatricis: si
cūt in horrēdo scelere iudeoz p̄ nece Ebi / qn̄ sol obscurat⁹ est / terra
tremuit / petre scisse sunt. Deniq; qd̄ de peccatio assidua motu suo possit:
h̄ z Jacobo z eloq; sacra z miracula crebra testant. Nec ille.

Secūda nola est: mirari cur innocētes z etiā aliqñ valde boni patz
ant̄ ciuiscemodi plagas cū malis: q̄ vt dictū est p̄pter peccā coz tribulā
tur. Rūdeo in p̄mis: q̄ ois tribulatio siue pena puenit p̄pter peccā aliq̄s
q; p̄pter originale: sic b. Tho. in. j. ij. z doct. dist. xxxvi. scđi deducūt / sic
z intelligi debet v̄bum b. Hiero. Dico scđo q̄ nō est dictū in p̄ceden
tib; / q̄ ois tribulatio pueniat p̄pter peccā p̄prium siue p̄sonale. Di
co tertio: q̄ pena sp̄ualis nulli infligit̄ in anima p̄pter peccā alterius: vt
ibidem vbi supra deducit̄: sed secus de pena corpali siue sp̄ali. De illa
ad p̄positū dico q̄ eam patiunt̄ etiā innocētes / z q̄ talia peccata nō fes
cerūt. p̄ q̄to infligit̄: immo z boni hoies q̄ p̄sus de h̄ nullā culpam ha
bent. Primo patiunt̄ z inuoluunt̄ in plagas illas / q̄ p̄ peccā m̄scrunt̄.
Inuoluunt̄ m̄q; possessiones aialia / pueri nō vtētes rōne tribulatiōib;
illis: z h̄ nō iniuste / s; recto iudicio dei: q; illa oia sunt aliqd̄ ipoz peccō
rum q̄ puniunt̄: z sic in taliū punitōe ipi puniunt̄: nō em̄ parua tribu
latio est eis / cū vidēt sibi auferri pucros p̄ pestilentias zc. z aialia peri
re cū substantia eoz om̄i zc. Videt̄ p̄terea de⁹ q̄ pueri fuissent futuri **T**
paternoz criminū imitatores: q̄ misericorditer eos subtrahit p̄ mortes
sp̄alē / q̄tenus euadāt eternā: q̄ si taliū imitatores forte futuri nō cēnt /
nihilomin⁹ de⁹ misericordit̄ eos de miseria hui⁹ mūdi aufert. Videt̄ de
h̄ resolutōem doc. ij. sniaz. z adde his. Scđo plagas patiunt̄ h̄mōi / ne
dū pueri / s; etiā h̄i q̄ sunt p̄uectoris etatis / minie tñ inuoluti h̄is cri
minib;: z neq; aliqd̄ eoz sunt q̄ puniunt̄ p̄pter crimia talia / z tñ iuste af
figunt̄ talib; penis: q; fm̄ Aug. de ci. dei. li. j. c. ix. eos nō corripit̄: z h̄
p̄pter tres cās. Primo q; labori parcūt: z laborē ip̄edere nolūt p̄ aiāz

Plagas diuinas admirantium

salute. Secundo propter verecundiam: ubi cum labor non requiritur / verecundia nos retrahit. Tertio propter cupiditatem: quos enim nec labor nec verecundia retrahit / impedit cupiditas: cum videlicet eorum inimicitias deuotamus / ne impediatur vel nocent in istis temporalibus: siue quas adipisci adhuc appetit nostra cupiditas: siue quas amittere formidant infirmitas. Iure ergo ista vita quicquid amara sentitur: cum amando dulcedinem peccatoribus amarum esse noluerunt. Concordat his decretum. dist. xl v. sed illud. et accipit ex verbis Hiero. super Hieremiam: et est contra predicatores dissimulantes.

Feria. vi. post Reminiscere. Prima Martij.

Stultorum infinitus est numerus. Eccles. i. Euangelium.

X Tertio tribulantur etiam boni qui non dissimulant: et nullo modo sunt peccatis pes criminum. Tribulantur inquam per tales plagas ceteris alijs: sed hec tribulatio eis plaga non est: non punitio aut pena: sed utique aliud quoddam: quod utilis medicina. Et ad quod igitur permittit eos deus cum peccatoribus turbari pestilentijs / fame / bellis etc. Rursum propter quicquid. Primo ut meliores fiant. Facit eis quod faber ferrarius carbonibus in fornello: quod eos aspergit aqua ut vehementius inflammentur et clarius ardeant. Sic deus inflammatos charitate aqua aspergit tribulationibus ut plus flammescant: quod quanto plus nitentur ignem charitatis in nobis persequutor extinguere: tanto plus inflammat quod multe aque non poterunt extinguere charitatem: Cantico. viij. sed magis eam inflammat. Porro faber flato follium permittit ignem: et tamen inde maior exurgit. Sic et electorum desideria dum aduersitate permittuntur perficiuntur: sicut ignis flatu permittit vnde crescat: et vnde quasi extinguitur cernit / inde roboretur: ut ait Gregorius. xxvj. mora. Rursum faber clauum pluribus ictibus malleat ut ligno fortius infigat: et deus bonos malleo percutit persecutorum ut ligno crucis et crucifixo formam adhaerent cum illis in quorum persona dicitur Apulus Romanorum. viij. Quis nos separabit a charitate charitatis tribulatio an angustia etc. quasi dicitur nullus. Plane aduersari quanto plus separe nos nituntur: tanto minus separant: et intendens militare contra nos / pro nobis militat ipso deo sic ordinante. Astat igitur dominus deus noster / dominus bonorum / dominus auri / aspicit / tacet et permittit ut malleat / ut aliquid locale inde fiat. Tacet plane deus calcante impio iustior se. Abacuc. i. Super dorsum meum fabricauerunt peccatores (die Schmidt knecht) filij diaboli et serui eius: ait David: et transfusionibus pressuris expoliti lapides. Secundo permittit eos turbari cum malis: ut maius permittunt acquirant: mercedem et famam maiorem. Quanto enim nox obscurior: tanto pulchrior videtur stella. Sic per singula secula reperiuntur quidam ut stelle radiantes inter mala et aduersa: sicut Gregorius. in mora. dicit. Sic et illorum gloria et fame splendor inter noctes tribulationum radiat. Et sicut unguenta latius redolere nesciunt nisi permota: et sicut aromata (speterey) fragrantiam suam non nisi incendantur expandunt. Ita viri sancti omne quod virtutibus redolet in tribulationibus innotescit: ait beatus Gregorius. ix. mora. Facit ut

Turba. LXXXVIII XXIX

rex. Rex militē diligens et sciens cum nobilitate in bello factus: et magnā hereditatē famāque sempiternā adeptus: nō ei propter labores parcat quā eum ad insultū illum mittat: et quāto chariorē tāto citius eum mittit/ ubi firmiter sperat quod prospiciat: ut gloriose reportet famā/ victoriā atque mercedē. Tertio propter humilitatē ne supbiant: sed humilitatē et statū solidum teneat. Solebāt romani suis victoribus honorē singularē impēdere/ quē appellabāt triūphū a tribu: sicut Isido. Is enim triūphator cū victoria et suis Romam veniens/ tres honores hīc debuit: captiuos victos pro curia suā ducebat: tota ciuitas ei occurrebat: et quatuor palifredi albi curia suā ducebāt. Sed ne de his supbiret/ tria vitupabilia cum sustinere oportuit: vñū/ quod minimus de populo ei illo die impune maledicere potuit: secundū/ quod deiecta et vilis persona secū in curru sederet: tertius/ quod infortunatē eum leniter tāgere debuit et dicere: Talis fuisset si fortuna tibi ministraret: nec tua fortitudo/ sed fortuna te victorē fecit. Sic sic plane facit dñs victoribus vitiōz ne supbiāt eos flagellādo cum impijs: et quāde sicut ille in curru (si causam nesciisset) admirari potuisset/ ita electi in pñti nescientes oīm tribulationū cās et vtilitates admirantes dicūt: Dñe quā multiplicati sunt quod tribulāt me? Cui rñdet sicut pater rñdet filio quārenti/ quare pmitteret eum frequēter a magistro et bera ri: et quare plus eum et berrari iuberet quā illū vel illū. Pater rñdet: quā tu es filius meus: de te curam habeo: nō de alio. In hoc se deus patre ostēdit tribulati/ potius quā in prosperitate viuētis: quia flagellat oēm filiū quē recipit. Prou. iij. et Hier. xij. Quē tō nō flagellat/ ostēdit eum nō esse filiū. Hec plane discretiō est inter amicos et inimicos: ex summa pñti. T. G. ij. Quarto propter et in signū quod meliora tibi in alio seculo reseruat. Solet diligēs pñtā familias in ope suo plēs hīs oparios diligenter pñdere quod hñ opant/ et quod male. Illos tō quod male/ pñma die licentiat: nec aliqd amplius ab eo expectare poterūt. Bonis tō opatōis mercedē (et maxime ubi timet quod ad aliū dñm recesserūt) nō statim soluit totū/ nisi tantummodo de quo viuere pñt: ut sic in ope suo semp retineant/ et in fine plenā recipiāt mercedē. Hic est pater ille familias: de quo in hodierno euāgelio. Sic deus dat malis hā abundantā: quod dicit in fine: Recepistis mercedē vestrā. Bonis autē dat hā parcitatē et tpaia eis subtrahit/ ne inerasati/ impinguati/ dilatati derelinquāt deū factorē suū: et tanquā pñdicti oparij ad seruitiū diaboli p supbiām eluēnt. Nihilurū boies nō petūt ista tpaia in abundantia ut sobrie viuant/ sed ut luxurie et voluptatibus vacent. Quod vidēs deus summus medicus hoc nō pñdit: sicut nec mater filio petēti vinū purū/ sed illud aqua miscet ne in infantiā pñuertat. Noli igitur gaudere si oia sunt pura. Quinto ut celū nobis operiat. Velias p turbīnē in celū. i. paradīsum ascēdit: et nos p turbīnē tribulatiōis ascēdere optat. Sic Elyas cū oibz amicis suis ascēdit. Nam quā sapiēs gallice ad suā pñsolatiōem et pñfortatiōem in patientiā

Hb

Plagas diuinas admirantiū

tia. Deus numq̄s habuit amicū quē nō pfudit in hoc seculo. Cū ḡ nō sit seruus maior dño suo: si in celū ascendere cupis: noli desiderare a tribulatiōe erimi: q̄ si erimeris. Ch̄i seruus nō es: vt ait August. Porro celi desiderū aperit celū: tribulatio aut̄ facit celi desiderū: celū igit̄ aperit tribulatio vt clauis ⁊ ductor. Facit plane tribulatio celū desiderare / cū nauisā facit huius mūdi ⁊ oīa dulcia eius amaricat. Oportet q̄ aīa desideret ⁊ ꝑcupiscat diligatq̄: cū igit̄ mūdus ei amaricat⁹ est: ad celū se erigat necesse est: sic ḡ deus ꝑ tribulatiōem desiderū mouet.

B Sicut falconē famē h̄c ꝑmittimus / vt apudius ad pdam uolet ⁊ citius ad manū redeat: tribulat⁹ in vna ciuitate a tyrannus q̄rit aliā: sic ⁊ de nobis est. Quid multa? Oportuit Ch̄m pati ⁊ sic intrare gl̄am suam. Et nos stendamus intrare ꝑ angustā portam more pauperū: q̄ in magnis festis portas diuitū intrat multipl̄ vilipēsi ⁊ repssi ⁊ q̄nq̄ ꝑcussi: nec tñ curāt dum nō ad festū ueniat: sic nos ꝑ multas tribulatiōnes rē. Nemo ibi miret si boni eōdem tribulatiōem patiant̄ cū malis: alio em̄ sine h̄ eis inferit ⁊ aliter se h̄nt in eis: Nō vt ait Augu. q̄cūq̄ boni ⁊ mali pariter afflictī sunt: nō ideo ip̄i distincti nō sunt: q̄ distinctū nō ē q̄ vtriq̄ passi sunt: manet em̄ dissimilitudo passoz. etiā in similitudine passionū. Et h̄ sub eodē tormento nō idē ē vtus ⁊ vitium: naz sicut sub vno igne auz rucilat / paleat / fumar: ⁊ sub eadē tribula stipule ꝑmūuunt / frumēta purgant: nec ideo cū oleo amara ꝑfundit: q̄ eodē pl̄i ꝑdere exprimit: ita vna eadēq̄ vis irruēs bonos ꝑbat / purificat eliq̄: malos dānat / vastat / extermīnat: vñ in eadē afflictōe male deum detestant̄ atq̄ blasphemant̄: boni aut̄ ꝑcant ⁊ laudāt. Tārtū interest nō q̄lia / s̄ q̄lis q̄sꝑ patiat̄: nā pari motu eragitatū eralat horribil̄ ceniz ⁊ suauiter fragrat vnguētū. Hec Augu. de ci. dci. li. i. ca. viij.

Tertio nola est: mirari cur boni suis meritis nō ꝑnt mūdū a tribulatiōibz saluare. Sūt boni q̄si vita colūne ⁊ medulla tot⁹ corpis ecēc. Medulla in q̄s hui⁹ mūdi / q̄ q̄dū fuerit in arborē sana / floret. Colūne deniq̄ totū edificū supportātes. Utiaq̄ ecēc membra viuificās.

Quid igit̄ ē in cā q̄ ip̄i nō sunt fortiores in edificatiōez ⁊ supportatiōez q̄ mali in destructiōem? Ratio in ꝑmptu ē: q̄ corruptio ē nimia / molestis nimis grādis (Des dings ist zeul: der baum ist zegar ver der br: der last des huf ist zegroß: der leib ist zegar ver wußt) Plane in corpore humano tāta ꝑt esse maloz humoz abūdātia / q̄ vita suffocat ⁊ mēbra debilita manēt. Et tāta ꝑt esse edificij ruina q̄ colūne incuruant: tāta sup arboris ramos fulguris ꝑbustio / q̄ medulla illa nō ꝑt floridā reddere. Ita nimis tot sunt in mūdo ꝑctōres q̄t vita mēbra sustinere non ꝑnt: nā oīs caro corrupat viā suā. Gen. vj. ⁊ oēs declinauerūt. Ps. rii: ⁊ oēs auaricie studēt. Nere. vj. Et de nra maledicta rogo ip̄a: q̄bus malitia oīs increuit a viginti annis sensibil̄. Lustra opida ⁊ villas: q̄ illic habitabāt simpliciū ⁊ rusticantis induebāt vestimētis: nā vt ciues

Turba. LXXXVIII. XXIX

incedit. Et de urbes magnas: videbis quia omnia in apicem tendunt vitioꝝ: p̄pter bec igit̄ nimia mala: colūne incuruant̄. Accipe exēpla: ecce Noe et filij eiꝝ nō potuerūt mūdi impedire submersionē. Gen. vi. et Lotb 30 domoꝝ ruinā (ubi tot erāt mali q̄ decē illic nō repicbāt boni) impedire nō potuit Gen. x. viij. Accipe Hierē. c. xiiij. et xv. cui orāti p̄tra tēpericm̄ ficitatis r̄ndit dñs: Si steterit Moyses et Samuel corā me: nō ē aia mea ad pplm̄ istū: eijce eos a facie mea: q̄ ad mortē ad mortē: et q̄ ad gladiū ad gladiū: et q̄ ad famē ad famē: et q̄ ad captiuitatē ad captiuitatē. Audi postremo dñm p̄ Ezechielē dicētē: Terra cū peccauerit mihi vt puaricet/erredā manu meā sup̄ eā: et p̄terā v̄gā panis eiꝝ: et mittā in eā famē: et interficiā de ea hoies et iumēta. Et si fuerint tres viri isti in medio eiꝝ/Noe/Daniel et Job/ipi in iusticia liberabūt aias suas: sed nec filios aut filias liberabūt. s. q̄ sunt in culpa: sed ipi soli liberabunt: terra aut̄ desolabit̄. Naves ecce eā cū boni p̄ malis nō craudiant̄: p̄ter scz maloꝝ multitudinē et maliciā: p̄pter quā h̄ orēt et faciāt q̄cqd̄ poterūt/ nō accipiūt qd̄ petūt: qz sunt tot impediētēs. Uix em̄ in ciuitate vel cōgregatōe est tertia vel quarta pars q̄ non sit in pctō mortali. Qui em̄ vellet domū edificare/posset tot habere impedimēta q̄ nullus p̄scq̄ret effectus. Exēplū habemus in latrone/q̄ dixisse fert̄ cuidā eremite: q̄ nisi infra annū eū p̄ ipō orādo ad bonū p̄uerteret/ipm̄ decapitaret. Qd̄ cū post annū p̄plere vellet/eremita cū rogauit q̄ anteq̄ eū occideret lapidē de domo eijceret: sicq̄ inuria sup̄ morte quā sibi illatur̄ eēt remitteret. Qd̄ cū facere conaret̄/ q̄ntū latro lapidē x̄sus ostiū voluebat/tā/ r̄ndē eremita reuoluebat. Nēpe q̄ntū ipm̄ x̄sus ostiū p̄ vnū pedē mouebat/tantū dē eremita eū postponcbat. Cui latroni nō possuz cū eijcere qz op̄ tuū p̄riū me impedit. Cui eremita: Ita nec ego te ad bonū p̄uere posse eadē de causa. Ita in p̄posito: q̄n̄ em̄ vn̄ est edificās et alter destrucō/qd̄ restat nisi labor: Eccl. xxiiij. R̄ndet aliq̄n̄ orātibꝝ dñs/id qd̄ iudex solet rogare p̄ latronibꝝ q̄ ait: noli rogare p̄ illo/qz dign̄ morte inuēt̄ est r̄c. sic et deus. Legit̄ in libro de apibꝝ: q̄ cū qdā oraret p̄ gēte tribulata/venit vox ad eū dicēs: sine sup̄bos humiliari. Sic etiā r̄ndet de p̄ Hieremie p̄be orātū p̄ plo in afflictōe maria. Hierē. xiiij. Noli orare p̄ plo isto in bonū: cū ieiunauerint nō craudiam p̄ces eoꝝ r̄c. Couertamur igit̄ ad dñm fr̄es: p̄niam agemꝝ: p̄fiteamur: celssemus a pctis: et p̄ces sc̄toꝝ poterūt fieri efficac̄ orātes p̄ nobis. Rogemus.

Sabbato post Reminiscere. Secūda P. artij.

Stultoꝝ infinitus est numerus. Eccl. i. Euangelium.

Octogesima nona turba stultoꝝ est p̄mutantiū (tulch̄ narrē vl̄ wech̄sel narrē) q̄ regnū celoꝝ p̄ mūdano stercore/eternū. p̄ tpali seruitiū det p̄ diaboli fuitio/ et breuē equū p̄ fistula vedūt. Ipi sūt q̄ vellet̄ eē p̄tēti i h̄ seclō et dimittere futurū.

Hb ij